

Галь Б.А. “Строения для самого первого времени нужны”: К истории административной застройки будущих уездных центров на территории Нежинского полка (1781)

В статье рассматриваются особенности административной застройки будущих уездных центров на территории Нежинского полка. Автор выделяет основные этапы застройки, анализирует критерии назначения ответственных лиц и источники финансирования. Делается вывод о превалировании вариантов переноса и перестройки имеющихся строений доверенными лицами генерал-губернатора, губернатора и полковника с минимальными финансовыми издержками.

Ключевые слова: административная застройка, уездный центр, полк, губерния.

Gal' B.O. “Buildings that need for most of time”: To the history of the administration building of future county centers in the territory of Nizhyn Regiment (1781)

The article features the administrative building of the future county centers within Nijinsky regiment. The author identifies the main stages of development, analyzes the criteria for the appointment of responsible persons and sources of funding. It's concluded that the prevalence of transport options and reconstruction of existing buildings by trustees governor general, governor and colonel with minimal financial outlay.

Key words: administrative building, county center, regiment, huberniya (province).

[надійшло до редакції: 20.08.2011 р.]

УДК 94(477.51)(09)

Віктор СМЕЛЬЯНОВ
(Ніжин)
Валентина КУЛИК
(Ніжин)

Ніжинський виконавчий комітет і його діяльність навесні 1918 року

Військово-революційний комітет Ніжина на чолі з С. Сівковим і Червона гвардія покинули м. Ніжин у першій половині дня 17 лютого 1918 р. Загони червоногвардійців відступили до залізничного вокзалу, прихопивши з собою гроші Ніжинського банку, грабуючи на своєму шляху багатих городян. Представники міських організацій, соціалістичних партій, намагаючись запобігти цьому розбійництву, формують у будівлі Ніжинського нижчого технічного училища бойовий загін. Незважаючи, що це було зроблено із запізненням, бійці цього загону зуміли нейтралізувати значну частину червоних мародерів, котрі на чолі з членом ревкому Зільберманом бешкетували на міських вулицях. Сам Зільберман був заарештований, що, власне, врятувало його від самосуду обурених ніжинців. Усіх інших червоногвардійців і самого С. Сівкова переслідував загін Вільного козацтва під командуванням уродженця м. Ніжина Осипа Твердовського, учасника бою під ст. Крути, в майбутньому відомого діяча армії УНР.

О 14.00 того ж 17 лютого 1918 р., фактично в період міжвладдя в Ніжині, в місті був сформований виконавчий комітет із представників міської думи. Такий крок ніжинських

гласних був цілком зрозумілий: місто не можна було залишати напризволяще й потрібний був орган, який би міг швидко реагувати на виклики смутного революційного часу.

До складу Ніжинського виконавчого комітету міська дума делегувала наступних представників соціалістичних партій, які знаходилися в опозиції до більшовицької влади:

1. Євзєрев К.Л. (Бунд).
2. Гринберг (соціал-демократ).
3. Брук (соціал-соціаліст).
4. Красен (Поалей-Ціон).
5. Ковалевський І.Д. (український соціал-демократ).
6. Талпа М.С. (соціал-революціонер).
7. Мельников В.К. – від міського самоврядування.
8. Корнейчик-Севастьянов М.М. – від міського самоврядування.
9. Ющинський С.А. – від міського самоврядування.
10. Коломійцев О.О. – від міського самоврядування.
11. Погурец В.П. – від міського самоврядування.
12. Львовчкін С.М. – від міського самоврядування.

Головою Комітету став М.М. Корнейчик-Севастьянов, секретарем – В.М. Крейн.

Діяльність Комітету можна розділити на 2 частини: воєнно-політичну й економічну. Остання – це насамперед спроба боротьби з безробіттям і загрозою голоду в місті. Каральна діяльність Комітету не знала жодного випадку насилля. Зафіксовано лише незначну кількість арештів.

Представники цієї тимчасової владної інституції в Ніжині були віддані демократичним принципам і вели боротьбу зі своїми противниками суто гуманними методами. Перш за все це стосувалося більшовиків, що залишилися в Ніжині для підпільної роботи. Останні, користуючись принципами тієї ж демократії, виступали на різних зібраннях із брехливими речами, підриваючи авторитет Комітету, докоряючи йому у відродженні старого режиму. Справа дійшла до того, що більшовики почали, користуючись економічними труднощами, закликати ніжинців до збройного виступу. Розуміючи згубні наслідки для міста таких закликів, Комітет відповів репресіями й арештами подібних агітаторів. Далі в Ніжині було оголошено військовий стан. Кожний заарештований з будь-якого приводу допитувався слідчою комісією, до котрої крім представників Комітету, входили також юристи. В такий спосіб удалося уникнути обшуків і масових арештів, за виключенням невеликого соціального хвилювання, що спалахнуло в зв'язку з безхліб'ям.

Ніжинський тимчасовий комітет організував похорони невідомих жертв більшовицького терору.

Намагаючись захистити Ніжин від постійної загрози погромів, насамперед єврейських, довкола міста рейдували військові підрозділи без жодного політичного забарвлення. Був створений військовий загін для охорони міста, позаяк міліція виявилася нездатною виконувати свої завдання. Проте, для реалізації всіх цих кроків потрібні були кошти, які, враховуючи пограбування міського скарбниці більшовиками, закінчились уже до 1 березня 1918 р.

У такій ситуації Комітет звернувся з проханням про допомогу до міських мешканців, і варто вказати – досяг у цьому значних успіхів. Потрібні кошти були зібрані й військовий загін надійно забезпечив спокій у місті.

Ніжинський виконавчий комітет успішно вирішував також економічні проблеми, дбаючи в першу чергу, щоб знизити зростаючий у місті з кожним днем рівень безробіття. Досить справедливо підкреслювалося у резолюціях Комітету, що корінну боротьбу з цим соціальним злом повинні здійснювати профспілки, котрим надавалася з боку ніжинської тимчасової влади посильна матеріальна й моральна допомога.

Загалом, Ніжинський виконавчий комітет “діяв методами включно протилежними більшовицьким, діяв задалегідь від розуму, задовольняючи нужди населення чим міг, не застосовуючи зброї, ставлячи вище всього демократичні принципи громадських свобод”, – як заявив його голова М.М. Корнейчик-Севастьянов у виступі на одному із засідань Ніжинської міської думи.

Пропонована далі інформація з архівних матеріалів дозволяють сформувати більш-менш цілісне уявлення про мету й завдання діяльності Ніжинського виконавчого комітету, про проблеми, які доводилося вирішувати його членам упродовж короткого часу існування даного органу місцевої влади Ніжині; про методи й форми діяльності тощо.

№ 1. – 17 лютого 1918 р. – м. Ніжин. – Регест Журналу надзвичайного засідання Ніжинської міської думи

На засідання прибули: голова думи С.Н. Львовчкін, заступник голови – М.М. Корнейчик-Севастьянов, міський голова – К.Г. Чубик, члени управи М.С. Талпа, І.І. Милоченко, К.В. Галецький-Яцина, С.Б. Приходько, гласні міської думи А.А. Коломійцев, Г.І. Прокопович, П.М. Добрянський, А.М. Ухо, І.Т. Євтушенко, Трофимов, П.В. Тихомиров, С.А. Ющинський, І.Д. Долгоруков, Л.Г. Хільчевський, Я.А. Степанов, І.М. Михайловський, А.С. Кабанов, П.Д. Вітемберг, І.Д. Хайкер, П.Ц. Аладжалов, І.Д. Ковалевський, В.П. Пагурець, Х.П. Радченко, В.Ф. Супруненко, А.С. Ковтун, В.К. Мельников, Х.І. Шастка, М.Г. Хеїн, М.М. Шнеерсон, Л.Л. Сімкін, Л.Е. Малкін, С.І. Баскін, Д.І. Заславський.

Секретар засідання – гласний міської думи Я.А. Степанов.

О 12:00 за присутності потрібного кворуму гласних, голова засідання С.Н. Львовчкін надзвичайне засідання оголосив відкритим і заявив, що більшовики залишають місто й влада в місті фактично переходить до міського самоврядування, запропонував обговорити питання про організацію в місті тимчасової влади.

Після цього Збори заслухали проект організації тимчасової влади в м. Ніжині, запропонований ніжинськими соціалістичними партіями.

Згідно цього проекту, тимчасова влада в Ніжині повинна належати міській думі. Виконавчими органами мають бути: а) міський виконавчий комітет, б) міська управа і в) міський комісар. Міський виконавчий комітет має складатися з: 5 представників, що обираються міською думою; 5 представників від Бюро Робочих Організацій, а також із представників від соціалістичних організацій – по одному від кожної. Міський виконавчий комітет має відати справами всіх установ міста, оскільки ці установи автономні й оскільки справи ці не входять до компетенції міської управи та міського комісара. До компетенції Комітету належать функції загальнодержавного характеру, пов'язані з містом Ніжином, а також загальні розпорядження. Міський виконавчий комітет у екстрених випадках має діяти за власною ініціативою, але про всі дії має доповідати міській думі й на виконання своїх рішень має просити її санкції. Комітет зі своїх членів обирає голову, двох заступників (товаришів) голови та секретаря. Грошовий кредит Комітету виділяється міською думою й призначається для надзвичайних витрат. Міська управа має продовжувати виконувати свої функції, Міський комісар є водночас начальником міліції та відповідає за охорону й порядок у місті, а також виконує розпорядження Міського ви-

конавчого комітету та міської управи. Міський комісар має обиратися міською думою з числа кандидатів, що пропонуються Міським виконавчим комітетом.

Питання про склад виконавчого комітету викликав дебати. Гласні Мельников, Коломійцев, Шастка, Євтушенко й інші, вказуючи на те, що міська дума складається з обранців народу загальним, рівним, прямим і таємним голосуванням, пропонували виконавчий комітет утворити тільки лише з гласних міської думи.

Гласні Тихомиров, Ющинський, Трофимов підтримали проект ніжинських соціалістичних партій про допущення до представників від соціалістичних партій, оскільки таке представництво необхідно як політичний контроль над діяльністю думи. При цьому гласний Тихомиров сказав, що момент є надзвичайно відповідальний: більшовицька влада залишає після себе, на жаль, погану пам'ять, хоча безсумнівно, вона зробила чимало хорошого; приходять цілком невідома влада (австрійська чи українська), яка вселяє чимало надій, але й чимало побоювань – як влада ймовірно реакційна. Соціалістичні партії повинні охороняти завоювання революції як від наших друзів (які, на жаль, вважають нас своїми ворогами) зліва, так і від наших друзів справа.

Гласний Приходько вніс пропозицію про особливе представництво у Міському виконавчому комітеті від околиць м. Ніжина, оскільки вони слабо представлені в міській думі.

Гласний Корнейчик-Севастьянов запропонував представників від професійних організацій у виконавчий комітет не допускати, щоб не зробити його занадто громіздким.

Обговоривши всі пропозиції всебічно й установивши, що на даний час у Ніжині існує 6 соціалістичних партій, міська дума постановила:

1. Тимчасово зосередити всю владу в руках Міського виконавчого комітету, який має складатися з 6 представників від думи і 6 представників від соціалістичних партій, по одному від кожної.

2. Доручити Міському виконавчому комітетові переглянути всі постанови Військово-Революційного Комітету, в разі потреби скасовувати їх і видавати власні.

3. негайно організувати міську міліцію. При цьому доручалося Міському виконавчому комітетові прийняти до свого складу представників з тих соціалістичних партій, які ще не організувалися, але можуть організуватися в Ніжині, з тим, аби тоді Комітет відповідно поповнювався б у рівному числі й представниками від міської думи.

Відділ забезпечення збереженості документів
Державного архіву Чернігівської області в м. Ніжині,
ф. 341, оп. 1, спр. 1404, арк. 8.

№ 1. – 17 лютого – 4 березня 1918 р. – м. Ніжин. – Регести протоколів засідання Ніжинського виконавчого комітету

Протокол № 1 (17 лютого 1918 р.)

Ухвалили надати право бути присутніми на закритих засіданнях Комітету кандидатів від партій і міської думи.

За особистою заявою голови земської управи В. Костенецького, ухвалили, що для користі справи та зв'язку з Ніжинським повітом, допустити представників земського самоврядування до роботи в Комітеті з правом вирішального голосу.

Обрано президію: голова – В.К. Мельников, заступник (товариш) голови – В.Н. Корнейчик-Севастьянов, скарбник – І.Д. Ковалевський, секретар – М.С. Талпа.

С.Н. Львовчкін запропонував, щоб Міський виконавчий кабінет з'ясував у всіх комісаріатах, які справи діяльності колишнього революційного комітету слід продовжувати.

Грінберг запропонував для цієї мети створити ревізійну комісію з метою з'ясування фінансових операцій революційного комітету.

Корнейчик-Севастьянов, Львовчкін і Талпа запропонував, щоб члени Комітету, кожен за своїми напрямками, розглянули справи, які залишилися після революційного комітету, і про результати своєї діяльності доповіли Комітету.

Ухвалили обидві пропозиції.

Узято до відома протест фармацевтичної колегії польового 6-го магазину проти арешту Ібрагімова.

Казначей доповів, що до Комітету перейшло 6743 руб. Залишок суми виданих комісаріату промисловості для роздачі робітникам організованих ним майстерень.

Ухвалили стосовно ставлення до комісарів колишніх революційного комітету – запропонувати військовому штабу здійснити обшуки на квартирах осіб, які брали участь у кримінальних злочинах революційного комітету, з подальшим їх арештом.

Ухвалили вжити заходів до недопущення в місто кавалерійського корпусу, що наближався до Ніжина, зважаючи на повну відсутність у місті фуражу й відрядити до офіцерських зборів корпусу Погурца для з'ясування обставин, потім запросити представників штабу корпусу в Комітет.

Заслухали після 3-годинної перерви доповідь Погурца про переговори з представниками кавалеристським корпусу, з якого з'ясувалося, що особовий склад цієї частини складається з 3 тис. бійців і 4 тис. коней.

Відділ забезпечення збереженості документів
Державного архіву Чернігівської області в м. Ніжині,
ф. 341, оп. 1, спр. 1404, арк. 1–2.

Протокол № 2 (18 лютого 1918 р.)

Обрали слідчу комісію у складі Долгорукова, Тихомирова, Гірнефельца для з'ясування питання, чи підлягає хто судовому переслідуванню, звільнення або затриманню в адміністративному порядку.

За згодою з військовим штабом, ухвалили вжити всіх заходів до негайного повернення всіх сум, які залишилися в Ніжині після революційного комітету.

Ухвалили видати постанову про повернення краденого приватного майна під сувору відповідальність.

Заслухали доповідь повітового комісара про наближення до Ніжина з боку Козельця збройних сил більшовиків. Ухвалили скликати збори 44-ї артилерійської бригади щоб з'ясувати наскільки вона може сприяти Й. Твердовському в захисті міста.

Ухвалили не допускати в місті без згоди проспілок і без спеціального оголошення жодного звільнення з роботи; доручити профспілкам дати відомості про кількість безробітних у кожній галузі виробництва та про необхідну допомогу.

Ухвалили з приводу відсутності грошей у казначействі:

- 1) видати постанову про збір податків;
- 2) запропонувати Акцизному нагляду до ... лютого внести до казначейства всю виручку з проданого цукру.

Ухвалили призначити начальником гарнізону Залеського, а отаманом Вільного козацтва – Твардовського, комендантом залізничної станції – Казвегробова.

Відділ забезпечення збереженості документів
Державного архіву Чернігівської області в м. Ніжині,
ф. 341, оп. 1, спр. 1399, арк. 26.

Протокол № 3 (18 лютого 1918 р.)

Ухвалили повідомити начальнику штабу про рішення Комітету перевезти наявні на залізничній станції нафту на електростанцію, гас – до міської думи, клоччя – в майстерні військово-промислового комітету.

Ухвалили пропустити кавалерійський корпус, що знаходиться в Носівці, з кіньми і гарантією їх недоторканності в Ніжинському повіті за умовами задачі ними зброї.

Ухвалили доручити слідчій комісії розслідувати випадок поранення Зільбермана (члена колишнього ревкому) в терміновому порядку і зробити висновки; просити начальника міліції поставити караул біля лікарняної палати, щоб уникнути самосуду над пораненим.

Ухвалили доручити прокурорському нагляду приступити до термінового розслідування подій вимушеного безчинства: погрому винного складу, пограбування казначейства і розстрілів на залізничній станції.

Відділ забезпечення збереженості документів
Державного архіву Чернігівської області в м. Ніжині,
ф. 341, оп. 1, спр. 1399, арк. 28.

Протокол № 4 (19 лютого 1918 р.)

Ухвалили делегувати 20.02.1918 р. Корнейчика-Севастьянова і Криська на похорон вбитого військового начальника Пономорнацкогo; висловити протест проти терору й провокацій, жертвою яких став покійний.

Узяли до відома заяву Земельного комітет про те, що він бере на облік все міське майно.

Заслухали інформацію Корнейчика-Севастьянова про результати його перебування на зборах військовозобов'язаних 19 лютого 1918 р., зокрема, про одностороннє обрання начальником гарнізону Твардовського, начальником його штабу – Сердюка.

Заслухали доповідь Коломійцева й обговорили стан продовольчої справи в Ніжині:

- 1) хліба залишилося приблизно на тиждень;
- 2) губернський продовольчий з'їзд дав народу хліба на весь повіт у кількості 30 вагонів, спроби отримати цей хліб безрезультатні.

Ухвалили доручити продовольчій управі вжити термінових заходів; найближчим часом застосувати найенергійніші реквізиції хліба; звернутися до повітового революційному комітету з проханням забезпечити місто хлібом за рахунок тих осіб, у яких є надлишки; реквізицію здійснювати слід через охоронні комітети.

Узвалили з приводу заяви про необхідність допиту залишилися комісарів про суми, одержані ними в тій чи іншій формі від революційного комітету категорично запропонувати всім комісарам негайно здати всі суми.

Заслухали заяву член Комітету Євзеров про необхідність запросити Бюро профспілок для обговорення заходів щодо боротьби з безробіттям і одночасно роз'яснити профспілкам, що Міський виконавчий комітет переслідує більшовицький рух як такий.

Ухвалили з приводу повідомлення про виступ військ із Чернігова до Ніжина: якщо прибуде велика військова одиниця, яка приєднає до себе весь ніжинський гарнізон Ніжина, вислати делегацію у складі президії з метою пояснення суті подій, що відбуваються в Ніжині, щоб запобігти розкраданням, які були в Чернігові.

Заслухали доповідь начальника міліції Невського про стан міліції, ухвалили необхідність створення іншої організації, назначивши повну неспроможність міліції.

Ухвалили просити Військову раду рекомендувати 3-х кандидатів, здатних цілком реорганізувати міліцію в організацію, здатну охороняти місто.

Доручили Корнейчику-Севастьянову найближчим часом зібрати збори громадян Ніжина з метою з'ясування питання можливості отримання грошової допомоги для Комітету від імущих класів шляхом самооподаткування; у разі відсутності від цього позитивного результату запровадити через міську думу надзвичайний податок у вигляді прогресивних процентних надбавок до прибуткового податку.

Відділ забезпечення збереженості документів
Державного архіву Чернігівської області в м. Ніжині,
ф. 341, оп. 1, спр. 1399, арк. 30.

Протокол № 5 (20 лютого 1918 р.)

Ухвалили негайно оголосити, що Українські гроші мають ходіння нарівні з усіма іншими кредитними банкнотами Російського монетного двору.

Хвалили передати військовому штабу заяву Мигалевського комітету про видачу зброї в його розпорядження.

Ухвалили визнати за необхідне організацію військового загону на засадах, які будуть покладені штабом з тим, щоб прийом проводився за рекомендаціями соціалістичних партій і демократичних організацій; оплату здійснювати у визначеному начальником штабу розмірі; відшукати кошти приблизно від 50 до 100 руб. на місяць.

Заслужали інформацію про переслідування Вільного козацтва в Носівці озброєними місцевими жителями (після роззброєння кавалерійського корпусу); про виступ озброєного загону чехів з Макіївки у бік Прилук і можливий їх рух на Ніжин; про роззброєння у Крутах 75 матросів.

Заслухали план начальника штабу військової організації:

- 1) Регулярного загіню зі 150 бійців, розташованого в казармі.
- 2) Юнацького нерегулярного загону, що піднімається на першу вимогу.
- 3) Автомобільного загону.

Відділ забезпечення збереженості документів
Державного архіву Чернігівської області в м. Ніжині,
ф. 341, оп. 1, спр. 1399, арк. 32.

Протокол № 6 (21 лютого 1918 р.)

Ухвалили доручити міській управі вжити заходів до опису всього військового майна куреня Тараса Шевченка і Червоної гвардії, яке передати військовому штабу, а також запропонувати штабу розробити план охорони казенного майна.

Відділ забезпечення збереженості документів
Державного архіву Чернігівської області в м. Ніжині,
ф. 341, оп. 1, спр. 1399, арк. 34.

Протокол № 7 (22 лютого 1918 р.)

Ухвалили висловити повне схвалення дій і рішень групи осіб, які взяли на себе відповідальність 21.02.1918 р. за збереження порядку, коли місто охопила загальна паніка, викликана відходом загону Твердовського до Носівки: наказ решті військам залишити Ніжин, посилити охорону міста, оголосити військовий стан і призначили начальником гарнізону Радченка; окремо зазначили малодушність міського голови, який покинув Комітет у той момент, коли вирішувалася доля міста.

Відділ забезпечення збереженості документів
Державного архіву Чернігівської області в м. Ніжині,
ф. 341, оп. 1, спр. 1399, арк. 36.

Протокол № 9 (23 лютого 1918 р.)

Ухвалили асигнувати Спілці металістів 3000 руб.; видати авансом 1000 руб. для надання допомоги безробітним; повідомити Комітету, кому конкретно було надано допомогу, і надати відповідний документ.

Ухвалили оприбуткувати гроші, відібрані при арешті більшовиків, у сумі 1900 руб.

Ухвалили оголосити вільну купівлю та продаж хліба на 2 тижні, з огляду на гостру продовольчу кризу.

Відділ забезпечення збереженості документів
Державного архіву Чернігівської області в м. Ніжині,
ф. 341, оп. 1, спр. 1399, арк. 39.

Протокол № 11 (24 лютого 1918 р.)

Ухвалили доручити міській управі негайно розпорядиться про ексгумацію убитих більшовиками; доручити земської медичної управі провести розслідування стосовно осіб убитих; оголосити 26–27 лютого загальноміський траур.

Ухвалили видати Спілці нижчих службовців 100 руб., повідомивши їм, що надалі видача грошей буде проводитися через Центральне бюро профспілок і рекомендувати безробітним ступати до загону з охорони міста.

Відділ забезпечення збереженості документів
Державного архіву Чернігівської області в м. Ніжині,
ф. 341, оп. 1, спр. 1399, арк. 40.

Протокол № 14 (26 лютого 1918 р.)

Узяли до відома заяву Продовольчої управи про замах на життя її голови.

Ухвалили доручити міліції та начальнику гарнізону організувати охорону продовольчої управи; випустити оголошення про причини відсутності хліба та заборони різних збіговиськ в управі.

Відділ забезпечення збереженості документів
Державного архіву Чернігівської області в м. Ніжині,
ф. 341, оп. 1, спр. 1399, арк. 41.

Протокол № 16 (28 лютого – 13 березня 1918 р.)

Заслухали доповідь начальника гарнізону Радченка про викриття збройного виступу проти Міського виконавчого комітету та про відсутність в разі заворушень у місті достатньої збройної сили для їх припинення.

Ухвалили відрядити Радченка до Центральної Ради разом із членами Комітету з проханням відправити до Ніжина додаткові збройні сили.

Ухвалили, заслухали доповідь міського голови Чубіна та члена управи Талпи про стан продовольчої справи та про заворушення у місті на цьому ґрунті, організувати охорону біля продовольчих будівель, просити двох представників сільських комітетів відправитися в с. Заньки й узяти там скільки можна хліба.

Відділ забезпечення збереженості документів
Державного архіву Чернігівської області в м. Ніжині,
ф. 341, оп. 1, спр. 1399, арк. 42.

Протокол № 21 (4 березня 1918 р.)

Заслухали доповідь тов. Грінберга після поїздки до Києва: про організацію владних структур: військової комендатури, губернських і повітових комендантів; цивільної влади у вигляді губернського та повітового комісарів; про інформацію Міністерства щодо доставки незабаром насіння, з огляду, що Ніжинський повіт знаходиться в дуже скрутному становищі; все військово-ве майно як власність держави має бути передане у військові склади й узято на облік.

Ухвалили призначити військовим комендантом Радченка; окремо організовується міліція

Ухвалили прийняти пропозиції тов. Грінберга не залучати німців до охорони військового майна й надіслати Губернському коменданту пропозицію, щоб військові накази видавалися українськими та німецькими комендантами (тов. Мельникова заперечив, указавши, що німецький комендант діє на підставі розпорядження Центральної Ради); і тов. Ющинського звернутися з проханням до німецького коменданта скасувати його наказ про здачу зброї.

Ухвалили на завтра скликати міську думу й запропонувати їй звільнити Міський виконавчий комітет від виконання своїх обов'язків, оскільки в разі законності нової влади Комітет має самоусунутися від справ.

Відділ забезпечення збереженості документів
Державного архіву Чернігівської області в м. Ніжині,
ф. 341, оп. 1, спр. 1399, арк. 45.

Ємельянов В.М., Кулик В.В. Ніжинський виконавчий комітет і його діяльність навесні 1918 року

Представлено корпус архівних документів, що відображає діяльність Ніжинського виконавчого комітету як тимчасового органу місцевої влади у період фактичного безвладдя протягом лютого – початку березня 1918 р. у м. Ніжині.

Ключові слова: місцеве самоврядування, виконавчий комітет, міська дума, корпус документів, регести документів.

Емельянов В.Н., Кулик В.В. Нежинский исполнительный комитет и его деятельность весной 1918 года

Представлен корпус архивных документов, отражающая деятельность Нежинского исполнительного комитета в качестве временного органа местной власти в период фактического безвластия в течение февраля – начала марта 1918 г. в г. Нежине.

Ключевые слова: местное самоуправление, исполнительный комитет, городская дума, корпус документов, регесты документов.

Yemelyanov V.M., Kulyk V.V. Nizhyn Executive Committee and its activities in spring 1918

A corp of archival documents, reflecting the activities of Nizhyn Executive Committee as a temporary local authority during the period of actual anarchy in February – early March 1918 in Nizhyn is presented.

Key words: local government, Nizhyn Executive Committee, City Council, the corp of documents, regests of documents.

[надійшло до редакції: 31.01.2012 р.]

До статті Петра Моцяки “Кавказька війна генерала Л.П. Рудановського” (стор. 117–129)